

zwaar op de totaalindruk van de avond. De enige acteur die het volledig waar maakt is Lou Landré: klein en gedrongen staat hij de ganse avond op de scène alsof er een springveer op het punt staat los te schieten. John Kraaijkamp heeft in de enige komische momenten een wat makkelijkere taak, maar niettemin zorgt hij voor virtuoos toneelspelen. Marijnen heeft de rol van Shylock wat verrassend toevertrouwd aan Peter Tuinman. Deze jonge acteur tekent een erg boeiende versie van zijn rol, met uitschieters zoals de gerechtsscene (al ontsnapt hem daar net de nodige dosering om het echt pakkend te maken). Maar één dimensie van het personage komt helemaal niet uit de verf: als vader van Jessica — nochtans een erg belangrijk element in het verhaal — blijft Tuinman helemaal afwezig. En met deze rollen is het op: de vrouwen zijn — en dat wordt een pijnlijke Rotterdamse traditie — slecht van het ogenblik dat ze hun mond open doen. Zo verknoeit Marieke van Leeuwen helemaal haar monoloog als rechter. De overige mannen zijn schimmen: Paul Röttger loopt hier nog altijd rond even onovertuigend te zijn als in de vorige producties (al wordt het nooit zo erg als in *Tartuffe*). Fred Vaassen interpreteert een avond lang duidelijk niet de rol van Bassanio en het is moeilijk een zich meer inadequate acteur dan Wik Jongsma voor te stellen in de rol van Lorenzo. De vocale tekortkoming van Marijnens spelersmateriaal op een ogenblik dat hijzelf meer en meer tekst zonder franjes wil laten zeggen,

begint erg zwaar te wegen op de prestaties van het Ro Theater. Het is toch wel erg beduidend dat de enige scène die echt naar de keel grijpt, deze is waar niemand (en dan vooral de vrouw niet) een woord zegt...

Dat alles levert een productie op die bijna in evenveel opzichten boeiend als ontoereikend is. Bij Marijnen zelf valt aan te stippen dat hij zich verder en verder verwijderd van het barokke theatergeweld waarvoor zijn naam bijna als merk diende. Hij heeft hier een bijna filmisch realisme nagestreefd, dat volledig openbloeit in de finale. Ik weet voor mezelf nog niet of ik me daar gelukkig om voel. In ieder geval zal het wel duidelijk geworden zijn dat ik het direct niet zeer erg vind als Marijnen uit Rotterdam weggaat. Nieuwe mensen, een nieuwe omgeving kunnen hem stimuleren. En we kunnen alleen maar hopen dat hij op zijn weg sterkere talenten ontmoet om zijn interessante theaterdromen overtuigend vorm te geven.

Johan Thielemans

DE KOOPMAN VAN VENETIE
 auteur: William Shakespeare, vertaling: Gerrit Komrij, groep: Ro Theater, regie: Franz Marijnen, dramaturgie: Tom Blokdijk, decor: Peter de Kimpe, spelers: Lou Landré, Fred Vaassen, Wik Jongsma, Paul Röttger, Marieke van Leeuwen, Peter Tuinman, John Kraaijkamp, e.a.

Theater Malpertuis Tielt Richard III

In het verlengde van *Hamlet* bewerkte en regisseerde Jo Gevers *Richard III* van Shakespeare in theater Malpertuis Tielt. Met *Richard III* schiep Shakespeare een 'villain' van ongeëvenaarde dimensies. De kreupele bultenaar kan dank zij het masker van de onschuld ongebreideld complotteren tegen alles en iedereen die zijn greep naar de macht in de weg staan. Shakespeare begiftigde Richard III met een sprankelende geest en een intelligente taal vol puns en wits. Taaltheater op hoog niveau dus, en sterk dramatisch geladen. Jo Gevers wou zich met het kleine Malpertuis-gezelschap niet bezondigen aan een slecht gebrachte klassieker. Ook de veelgebruikte Courteaux-vertaling leek hem voor de opvoering niet geschikt. Gevers schrapte, schreef fragmenten bij en liet muziek maken, met het gevolg dat in de voorstelling Shakespeare zo goed als zoek is.

Richard III werd in Malpertuis gereduceerd tot een onderhoudende revue, die het voor schoolvoorstellingen (waarop ongetwijfeld gemikt

werd) zeker zal doen. Maar of dit nog iets vandoen heeft met een valabele Shakespeare-interpretatie is een andere zaak. Gevers regisseerde geen coherente voorstelling. Hij sprokkelt zijn concept in de theatergeschiedenis bijeen: de koren uit een klassieke tragedie, een paar Beckett-hints, een kleinkunstenaar in de pejoratieve zin, wat boulevard-komedie en volksvermaak. Dat hoeft niet noodzakelijk op een sisser uit te lopen. Maar de aan een hoog tempo gespeelde voorstelling die drijft op grappen en grollen en af en toe een aliënerend effect, haalt in Malpertuis het einde niet. De grandguignol stopt voortijdig en verraadt een te weinig diepgaande visie van de regisseur. De lichtvoetige voorstelling kan dat niet langer verbergen.

Maar niet alleen de regisseur draait op voor deze mindere productie. Ook de acteurs leggen te weinig gewicht in de schaal. Een zich op het voorplan spelende Eddy Vereycken volstaat niet om de opdracht tot een goed einde te brengen. Alles begint natuurlijk bij Mallpertuis waar men niet

inziet dat men de grote rolbezetting van *Richard III* nooit (financieel en artistiek) kan opbrengen. Als klein theater behelpt Malpertuis zich met mensen van goede wil maar zonder podiumvastheid. Zo wordt het stuk nogmaals onderuit gehaald. Of Malpertuis zich in die omstandigheden net met Shakespeare in de kijker moet werken, blijft een open vraag.

Richard III
 (Malpertuis)
 Foto Jan Himpe

Daan Bauwens

RICHARD III
 auteur: William Shakespeare, vertaling: Willy Courteaux, groep: Theater Malpertuis, bewerking en regie: Jo Gevers, decor: Leo Hubrecht, spelers: Eddy Vereycken, Marijke Pinoy, Andre Roels, Jakob Beks, Filip Lepez, Jo Van den Brulle, Francine de Bolle, Herman Verschelden. Nog te zien in Gent, Tienen en Maaseik.